

www.eleftheriaonline.gr, 14/10/2017 - ΕΚΠΑ: Έντεκα χρόνια πρωτοπορίας στην προσβασιμότητα φοιτητών με αναπηρία

Για τους περισσότερους, το να πετύχει κανείς να μπει στο πανεπιστήμιο είναι και ορόσημο του τέλους των... «βασάνων» και της αγωνίας, που τον έχει συνοδεύσει στην προετοιμασία του για τις πανελλαδικές εξετάσεις.

Για κάποιους επιτυγχόντες, όμως, η μεγάλη πρόκληση ξεκινά με την έναρξη της φοιτητικής τους ζωής. Πρόκειται για τους φοιτητές με αναπηρία, για τους οποίους δεν είναι αυτονόητα εύκολη η πρόσβαση στη διαπροσωπική τους επικοινωνία με μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, με συμφοιτητές δηλαδή, καθηγητές και υπαλλήλους, ούτε η πρόσβαση στο έντυπο ή ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό υλικό, στον πίνακα και τις ανακοινώσεις στις αίθουσες διδασκαλίας, στις εξετάσεις των μαθημάτων, στις πληροφορίες και το διαδίκτυο.

Με βάση αυτή τη σκέψη, το 2006 ιδρύθηκε και άρχισε την επίσημη λειτουργία της, ως υπηρεσία του πανεπιστημίου Αθηνών, η Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία (ΜοΠροΦμεΑ), με αποστολή «τη διασφάλιση στην πράξη της ισότιμης πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες, και απαιτήσεις, και ιδιαίτερα των Φοιτητών με Αναπηρία (ΦμεΑ)».

Σήμερα, μάλιστα, το πανεπιστήμιο Αθηνών εξυπηρετεί περισσότερους από 665 φοιτητές με αναπηρία: 71 φοιτητές με τύφλωση ή σοβαρή απώλεια όρασης, 69 με απώλεια ακοής, 40 με απώλεια ομιλίας, 178 με κινητικές αναπηρίες και 307 με άλλες αναπηρίες ή χρόνιες παθήσεις.

Η ΜοΠροΦμεΑ, που αναπτύχθηκε και λειτουργεί με ίδιους πόρους του πανεπιστημίου, έχει ήδη αποτελέσει πρότυπο και αρκετά εκπαιδευτικά ιδρύματα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό έχουν ζητήσει μεταφορά τεχνογνωσίας, για να δημιουργήσουν αντίστοιχες Μονάδες Προσβασιμότητας.

ΠΟΙΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

Οι υπηρεσίες που προσφέρει μπορούν να καταταχθούν σε τρία επίπεδα:

α) Υπηρεσίες πρόσβασης που απευθύνονται άμεσα στον φοιτητή με αναπηρία (ΦμεΑ). Αυτό σημαίνει: συστηματική καταγραφή των συγκεκριμένων αναγκών κάθε ΦμεΑ, αξιολόγηση των ικανοτήτων του, προσωπικές Υποστηρικτικές Τεχνολογίες, καθημερινή μεταφορά προς και από το Πανεπιστήμιο φοιτητών που χρησιμοποιούν αναπηρικό αμαξίδιο, προσβάσιμο εκπαιδευτικό υλικό (συγγράμματα, σημειώσεις, διαφάνειες, κλπ), τηλεδιερμηνεία στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα, και ψυχολογική συμβουλευτική υποστήριξη.

β) Υπηρεσίες πρόσβασης που εφαρμόζονται στο περιβάλλον του ΦμεΑ. Περιλαμβάνουν προσβασιμότητα στον δομημένο χώρο του πανεπιστημίου, προσβάσιμους σταθμούς εργασίας στις βιβλιοθήκες, κατευθυντήριες οδηγίες (π.χ. για τον τρόπο συμμετοχής στις εξετάσεις των ΦμεΑ) και κατάρτιση του προσωπικού του Πανεπιστημίου και των εθελοντών υποστήριξης των ΦμεΑ.

γ) Υπηρεσίες προώθησης της προσβασιμότητας (υπηρεσίες αξιολόγησης της προσβασιμότητας ιστότοπων, οργάνωση ημερίδων και σεμιναρίων, παραγωγή έντυπου και ηλεκτρονικού

ενημερωτικού υλικού, διάδοση της τεχνογνωσίας και συμμετοχή σε ερευνητικά και αναπτυξιακά έργα).

Ειδικότερα, μία δράση της Μονάδας Προσβασιμότητας, που αποτελεί και κοινωνική προσφορά προς όλη την κοινότητα των ΑμεΑ, είναι η Συλλογή mATHENA <http://access.uoa.gr/mATHENA>, η οποία παρέχει στους ΦμεΑ αλλά και σε όλα τα Άτομα με Αναπηρία αλλά και τους επαγγελματίες εκατοντάδες δωρεάν λύσεις Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής για φορητές συσκευές (έξυπνα τηλέφωνα και tablets), που έχουν εγκατασταθεί και δοκιμαστεί στο Εργαστήριο Φωνής και Προσβασιμότητας του Πανεπιστημίου Αθηνών <http://speech.di.uoa.gr>. Η περιήγηση στη συλλογή mATHENA μπορεί να γίνει με βάση την αναπηρία ή το λειτουργικό σύστημα της συσκευής ή την κατηγορία της εφαρμογής.

Επίσης, δίνονται οδηγίες παραγωγής προσβάσιμων εγγράφων και παρουσιάσεων <http://access.uoa.gr>. Μέσω της ειδικής πλατφόρμας, παρέχονται οδηγίες προς όλους τους συγγραφείς κειμένων ή παρουσιάσεων, καθηγητές πανεπιστημίου αλλά και ιδιώτες ή εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων, ώστε τα αρχεία που αναπτύσσουν να είναι σε προσβάσιμη μορφή, δηλαδή να μπορούν να τα χρησιμοποιούν αποτελεσματικά περισσότεροι άνθρωποι, συμπεριλαμβανομένων και των Ατόμων με Αναπηρία.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ

Εκτός των άλλων υπηρεσιών της Μονάδας, πολύ σημαντικός είναι και ο θεσμός του συμβούλου καθηγητή ΦμεΑ, με τον οποίο μπορεί να συζητά ο φοιτητής τα ιδιαίτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει σε κάθε μάθημα, όπως για παράδειγμα τον τρόπο συμμετοχής του στις εξετάσεις και στις εργαστηριακές ασκήσεις. Ο σύμβουλος καθηγητής ΦμεΑ αποτελεί τον συνδετικό κρίκο μεταξύ του ΦμεΑ, των υπολοίπων καθηγητών στο συγκεκριμένο τμήμα και της Μονάδας Προσβασιμότητας.

Με τον τρόπο αυτό, κάθε καθηγητής του ΕΚΠΑ έχει ένα σημείο αναφοράς για να συζητά τα θέματα που σχετίζονται με τους φοιτητές του που έχουν αναπηρίες, όπως για παράδειγμα, πώς θα αντιμετωπίσει στο αμφιθέατρο ένα κωφό φοιτητή ή πώς θα επικοινωνήσει τηλεφωνικά μαζί του, πώς θα εξετάσει γραπτά έναν τυφλό φοιτητή ή τον φοιτητή χωρίς δεξιότητες στα χέρια. Παράλληλα, στις γραμματείες κάθε τμήματος των σχολών του πανεπιστημίου έχει ορισθεί αρμόδιος υπάλληλος για την εξυπηρέτηση των ΦμεΑ με τον οποίο οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με εναλλακτικούς προσβάσιμους τρόπους.

ΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ, ΣΤΙΣ 17 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Τη σημασία των υπηρεσιών προσβασιμότητας, τα βήματα προόδου που έχουν γίνει, αλλά και τη συμβολή των εθελοντών φοιτητών της Μονάδας όλα αυτά τα χρόνια, σκοπεύει να αναδείξει η ημερίδα, που διοργανώνει το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, στις 17 Οκτωβρίου, στις 6μ.μ., στο αμφιθέατρο «Άλκης Αργυριάδης» του κεντρικού κτιρίου του πανεπιστημίου, με θέμα: «Οργάνωση & Υπηρεσίες της Μονάδας Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία».

Στην ημερίδα θα μιλήσουν, μεταξύ άλλων, οι καθηγητές Γεώργιος Κουρουπέτρογλου, αντιπρόεδρος της Επιτροπής Προσβασιμότητας και Γεώργιος Πολυμενάας, αναπληρωτής πρύτανης Φοιτητικής Μέριμνας. Ειδική θέση στην ημερίδα έχει η βράβευση των εθελοντών

φοιτητών της Μονάδας Προσβασιμότητας, αλλά και οι ομιλίες φοιτητών με αναπηρία, ενώ στο τέλος, θα πραγματοποιηθεί ανοικτή συζήτηση με το κοινό.

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Ιδιαίτερα για την υπηρεσία εθελοντισμού, που αποτελεί τη νεότερη δραστηριότητα της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με Αναπηρία, καθώς ξεκίνησε να λειτουργεί τον Νοέμβριο του 2010, αξίζει να σημειωθεί ότι μέχρι σήμερα έχει εκπαιδεύσει 360 εθελοντές και η ανταπόκριση των φοιτητών στο πρόγραμμα εθελοντισμού είναι ολοένα αυξανόμενη. Η υπηρεσία εθελοντισμού αναλαμβάνει να βρει εθελοντές συμφοιτητές που μπορούν να βοηθήσουν έναν φοιτητή με αναπηρία στην καθημερινότητά του στο πανεπιστήμιο, δηλαδή, στη μετακίνηση με αναπηρικό αμαξίδιο, στον χειρισμό βιβλίων ή εργαστηριακών οργάνων, στην ενημέρωση για ανακοινώσεις διδασκόντων, εργαστηρίων, γραμματειών, στη συγκέντρωση των συγγραμμάτων, στη συγγραφή σημειώσεων, στην παραγωγή προσβάσιμων συγγραμμάτων, στη μελέτη, στην εκμάθηση χρήσης υπολογιστών.